

საქართველოს სსრ-ის საზოგადოებრივი და კულტურული ცენტრი

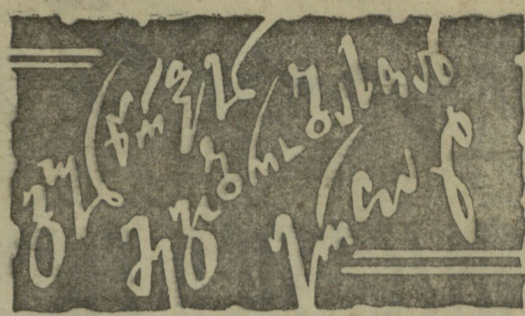
საქართველოს სსრ-ის საზოგადოებრივი და კულტურული ცენტრი
საქართველოს რესპუბლიკის საზოგადოებრივი და კულტურული ცენტრი

სსრ

Орган Союза спортивных обществ и организаций Грузинской ССР и Грузинского республиканского совета профсоюзов

ბათუმის მ. 17 წელი.

№ 5 (1641) ◯ სამშაბათი, 10 იანვარი, 1961 წ. ◯ ფასი 3 კაპ.

ამხანაგ ნ. ს. სრუ-
შჩოვის ინიციატივით მო-
სკოვში გაიხსნა ხალხთა მე-
გობრობის უნივერსიტეტი.
ამ ინტერნაციონალურ სა-
სწავლებელში აზიის, აფრი-
კისა და ლათინური ამერი-
კის ახალგაზრდები ნაყო-
ფიერ სწავლასთან ერთად
სპორტულ საქმიანობას
წევენ.

ხალხთა მეგობრობის უნი-
ვერსიტეტში ჩამოყალიბდა
და რეგულარულად მუ-
შაობს სპორტის უფელა სა-
ხეობის სექცია, რომელზე-
შიც ასობით სტუდენტი
ჩაბმული. ისინი მაღალკვა-
ლიფიციური მწვრთნელე-
ბის ხელმძღვანელობით
იმალღებენ სპორტულ ოს-
ტატობას.

ჩვენი მოსკოველი ფოტო-
კორესპონდენტის ვ. ტუ-
ტოვის მიერ გამოგზავნილ
ფოტოსურათებში, რომლე-
ბსაც თქვენ ხედავთ, აღბე-
ჭილია ხალხთა მეგობ-
რობის უნივერსიტეტის
სპორტული ცხოვრება. ინ-
დოელი, მაროკოელი, მა-
ლელო და სხვა ქვეყნების
ახალგაზრდებმა პირველად
ნახეს თოვლი. ისანი სახე-
მხარულნი ვარჯიშობენ
რბენაში, რადგან გადაწყ-

ვეტილი აქვთ დაოსტატ-
ნენ მძღოლსნობაში.
— ჩვენ ამ სპორტულ
ინვენტარს პირველად გე-
დავთ, — ეუბნებიან სათსი-
ლამურო სექციის მწვრთ-
ნელს ნ. სილაკოვს (მარც-
ხნიდან მეორე) განდღი
სტუდენტები ფრანკ ზუ-
სუმტგი და უოლფ აქუ. ჩი-
ლელო თოვბადლო მერკერს
(შუაში) და კუბელ რეი-
ტელ ჰიმენეს ძალზე აინტე-
რესებთ ძალოსნობა, აზი-
ტომაა, რომ ისინი გუ-
ლისყურით უხმენენ მწერ-
თნელის ი. რიუონკანის ა-
რიგებებს. ბევრს ცდილობს
ირანელი ისმაილ ალ მარ-
რი (მარჯვნივ) ბურთი წა-
ართვას განდღ ნაი ჯორჯს,
მაგრამ ამოდ. ნაი ოსტა-
ტურად იცავს თავს ირანე-
ლისაგან. ცოტაც და იგი
ფარისაკენ გაიჭრება და
ბურთი კალათის ბადეში
გაეხვევა.

მხატვრული ტანვარჯი-
შის სექცია თითქმის ყვე-
ლაზე ხალხმრავალი უნი-
ვერსიტეტი, გოგონები ღი-
დი ინტერესით ეუფლებიან
სპორტის ამ ღამაზ სახეო-
ბას.

„დინამო“ საზრუნველო

თბილისის „დინამოს“ კალათ-
ბურთულეობა პირველი მატჩი საფ-
ანგეთის მიწაზე ლიონში ჩაატარ-
ეს. დინამოელთა წინააღმდეგ თა-
მაშობდა ვერობის ერთ-ერთი უძ-
ლერესი საკლუბო გუნდი „ვი-
ლერბანი“. როგორც ცნობილია, ეს
მატჩი მოიგეს თბილისელმა კალათ-
ბურთულეობმა 79:52 (44:34).

ლიონის პრესამ მაღალი შეფასე-
ბა მისცა ქართველი კალათბურ-
თელის თამაშს. გაზეთ „ლიო-
ნის“ კორესპონდენტი პირველი თა-
მაშის შემდეგ წერდა: „საბჭოთა
სპორტსმენებმა გვიჩვენეს შესანიშ-
ნავი თამაში, რაც მთავარია, ჩვენთ-
ვის ახალი კალათბურთი. ბევრი
გუნდი გეინახავს, მაგრამ ასეთი
სწრაფი და მხვილგონიერული ან-
სამბლი არასდროს შეგვხვედრია.
დინამოელები რაკეტული სისწრა-
ფით მოპარობენ და ამ თავბრუ-

დამხვევი შეტევების დროს ქმნიან
ღამაზ და აზრიან კომბინაციებს.
შეხვედრის დამთავრების შემდეგ
„ვილერბანის“ მწვრთნელმა გულ-
წრფელად მიულოცა გამარჯვება
ჩვენს გუნდს და განაცხადა: „მარ-
თალი უნდა გითხრათ პირველ ნახე-
ვარში საკმაოდ ოპტიმისტურად ვი-
ყავი განწყობილი. მიუხედავად იმი-
სა, რომ ჩემი გუნდი აგებდა ტაიშს
10 ქულის განსხვავებით, იმედი
მქონდა, რომ შესვენების შემდეგ

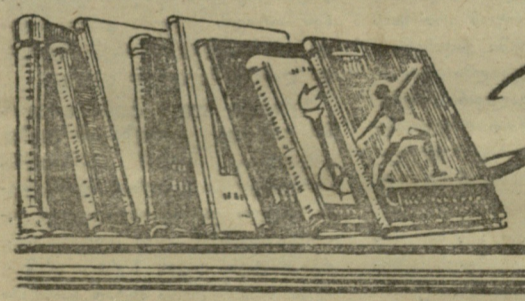
შევძლებდით თამაშის გარდატეხას.
მაგრამ მეორე ნახევარში „დინა-
მო“ დაგვიმტკიცა, რომ იგი ნამ-
დვილად საუკეთესო, ევროპული
მასშტაბის გუნდია“.

ათი უძლიერესი ჩოგბურთელი

გასულ წელს ჩოგბურთში გამა-
რთულ მთელ რიგ შეგობრებებზე
ნაჩვენები შედეგების მიხედვით
ფედერაციამ შეადგინა ათი უძლი-
ერესის სია.

ქალთა შორის უძლიერესთა
ათეულს სათავეში უდგას ვ. კუზ-
მენკო (კიევის „დინამო“), რომელ-
მაც გასულ წელს საქვენირო პირ-
ველობაზე მოიპოვა სამი ოქროს
მედალი. მეორე ადგილზეა ა. დმი-
ტრიევა (მოსკოვის „დინამო“), შემ-
დეგ მოდიან ლ. პრეობრაჟენსკაია
(ესკა), ი. რიზანოვა („ბურევესტ-
ნიკი“, თბილისი), ე. ლარინა (ესკა),
ვ. დუგისდე („ლაუგავა“, როგა),
გ. ბაკშევა („დინამო“, კიევი), რ.
აბქანდაძე („დინამო“ თბილისი),
ვ. ტროშკინა („სპარტაკი“ დონის
როსტოვი).

ვაჟთა შორის ათეულში მოხვდ-
ნენ მ. მოსერო („დინამო“, კიევი),
ა. პოტანინი („ბურ.“, ლენინგრადი),
ს. ლიხაჩევი („ნეფტიანიკი“,
ბაქო), ტ. ლეიუსი („დინამო“, ტა-
ლინი), ს. ანდრეევი („სპარტაკი“,
მოსკოვი), ვ. ანისიმოვი („სპარტა-
კი“, როსტოვი), რ. სივონინი („დი-
ნამო“, როსტოვი), ბ. კოლობოვი,
ს. შირბა (ორივე ესკა) და ვ. გეო-
როვი („დინამო“, მოსკოვი).

საზრუნველო

ესპუბლიკის ფიზკულტურ-
ულ-სპორტული ორგანიზა-
ციების წინაშე 1961 წელს შე-
ტად მნიშვნელოვანი ამოცანა დგას
— გაზაფხულის ფიზკულტურული მოძ-
რობის უფელა დარგში ენერგიუ-
ლი მზადება საბჭოთა კავშირის
ხალხთა III სპარტაკიადისათვის.
ეს დიდი, საერთაშორისო მნიშვნე-
ლობის კომპლექსური ღონისძიება
შეჭამებს მთელ ჩვენს მუშაობას,
შეაფასებს მწვრთნელების, სპორტ-
სმენების მუშაობას სპორტის ცალ-
კველ სახეობებში. საბჭოთა ხალხი,
სახელოვანი კომუნისტური პარტია
თვალწინადაც დაინახავს როგორ
გმავსობით იმ უანგარო ზრუნვას,
რომელსაც ისინი უწევენ ფიზკულ-
ტურულ-სპორტულ ორგანიზა-
ციებს.

სპარტაკიადა მართო დასვენით
შეგობრებას კი არ გულისხმობს,
არამედ მას აქვს ეტაპები. რომ-
ლებშიც მონაწილეობს ძირითადი

მასა, საიდანაც გამოდიან ის მაღა-
ლი კლასის სპორტსმენები, რომ-
ლებმაც გვასახელეს და კიდევაც
გვასახელებენ როგორც საბჭოთა,
იხე საერთაშორისო სარბიულე.
იმისათვის, რომ სპარტაკიადა და
განსაკუთრებით მისი ხაწყისი ეტა-
პები წარმატებით ჩავატაროთ
საჭირო იქნება გავამდიეროთ
ფიზკულტურისა და სპორტის
პრობაგანდა.

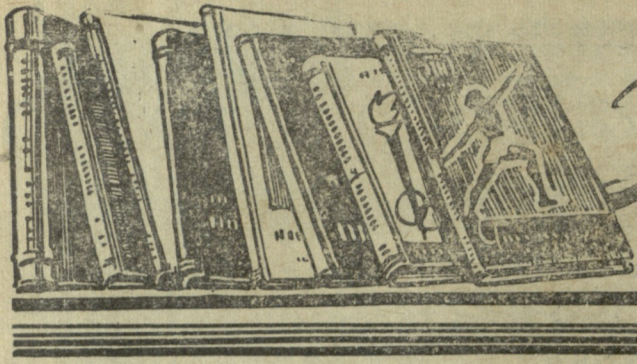
პრობაგანდაზე როცა ვლაპარა-
კობთ აშკერად მხედველობაში
გვაქვს ლიტერატურა. საინტერესოა
გადავხედოთ რა გვაქვს ამ დარგში
გაკეთებული, როგორ ვებმარე-
ბით საზოგადოებრივ კადრებს,
მწვრთნელებს, სპორტსმენებს, რა
იდეური და თეორიული საზრდო
მივაწოდოთ შათ, საილუსტრაციოდ
გადავხედოთ გამოცემლობა „საბ-
ჭოთა საქართველოს“ 1961 წლის
გეგმას. 30 თაბახი! აი მთელი ქა-
დალდის მარაგი, რომელიც გაიმი-

ტეს სპორტული ლიტერატურის
გამოსაცემად. საბჭოთა სპორტის
წვრთნის მეთოდია ყოველდღეო-
რად წინ მიდის, იცვლება. როგორ
გავაცნოთ ჩვენს მწვრთნელებს ეს
სიახლენი თუ არ გვექნა სათანადო
ლიტერატურა?

აი, ახლა რესპუბლიკაში დიდი
მუშაობა წარმოებს ზამთრის სპორ-
ტის დასაზრუნავად. სექციები უკვე
ჩამოყალიბდა და ამ თვეში ჩატარ-
დება პირველი შეგობრება ჰოკეი-
ში, ციგურაობასა და ფიგურულ
სრიალში. როდესაც ზამთრის სახე-
ობათა განვითარების შესახებ მი-
ღებულ იქნა დადგენილება, იქ გან-
საკუთრებით აღინიშნა სათანადო
ლიტერატურის გამოცემის აუცი-
ლებლობა მშობლიურ ენაზე. მაგ-
რამ ამ მხრივ ერთი ნაბიჯიც კი არ
არის გადადგმული, ხოლო ჰოკეის,
ციგურაობის ტერმინებისათვის ქა-
რთული შესატყვისის გამოძენაზე
არავის უფიქრია.

ჩვენი გამოცემლობები რაც შე-
უძლიათ გვეხმარებიან (მაღლობის
მეტი არაფერი გვექმის), მაგრამ
თუ ისინი ჩვენს საქიროებს გაით-
ვალისწინებენ, ეს დახმარება უფ-
რო დიდ ნაყოფს გამოიხამს. ნარ-
კვევები მოწინავე სპორტსმენე-
ზე და მხატვრული სპორტული ლი-
ტერატურის თარგმნა კარგი საქმეა,
მაგრამ ჩვენ განსაკუთრებოთ
გვეჭირდება მეთოდური ლიტერატუ-
რა. სამარცხინოა, მაგრამ ფაქტია,
ზოგიერთი სპორტის სახეობა რეს-
პუბლიკაში 25-30 წელია კულტი-
ვირებს და შეგობრების ჩატარების
წესებიც კი არ გამოცემულია.

ფიზკულტურა და სპორტი სახელ-
მწიფოებრივი საქმეა. იგი ერის ფი-
ზიკური სიჯანსაღეა, ამიტომ ყვე-
ლა უნდა დაეხმაროს მას ამ კე-
თილშობილურ საქმეში. უნდა შე-
ივსოს წიგნის თარიღები სპორტული
ლიტერატურით.

საბჭოთაო ლიტერატურის საქმიანი ნაწილი

„ნაკადული“ მოუწოდებს

„ალპინისტის ჩანაწერები“

„ნაკადული“ ჩვენი ბავშვებისა და ახალგაზრდობის ლიტერატურის გამომცემლობაა. სპორტი კი განა ვისმე უფრო უყვარს, ვიდრე ნორჩ თაობასა და ახალგაზრდობას?!

ადრე სპორტული ლიტერატურას ჩვენ არ ვუშვებდით. გახულ წელს სხვადასხვა სახის მხატვრული ლიტერატურის გამოცემასთან ერთად გადაწყვიტეთ რაც შეიძლება მეტი კარგი წიგნი მივაწოდოთ სპორტის მოყვარულებს.

1960 წელს გამოვეცით სპორტის დამსახურებული ოსტატის ბორის პაიჭაძის და სპორტული ჟურნალისტის ბ. ქორჭიას წიგნი „ბრძოლა ოქროს ქაღალდისთვის“. ვინაც ფეხბურთი უყვარს, ამ წიგნს უთუოდ წაიკითხავდა! შევექმნით ბიბლიოთეკა „გულშემოტივარის თანაგზავნი“. უკვე გამოვიდა ამ სერიის ორი ბროშურა „ჩვენი დინამოელები“ და „ქაღალდის დაფასება“. ამავე სერიიდან გამოვა წიგნები ქართველ კალთხურთელებზე, მოქიდავეებზე და სხვ. გამოვიდა გ. მახარაძის წიგნი „ქაღალდი და გამოჩენილი ადამიანები“. უკანასკნელი ოლიმპიური თამაშების ქართველ მონაწილეებს მიეძღვნება გ. აკოფოვის „იტალიური დღიური“. განზრახული გვაქვს გამოვეცით აგრეთვე სპორტის ოსტატ შ. იამანიძისა და ახალგაზრდა მწერალ გ. ფანჯიჭიძის ნარკვევა ფეხბურთზე. ვფიქრობ, ჩვენი ტურისტებისათვის არც ის იქნება უინტერესო გაიგოს, რომ შევექმნით „მოგზაურობის მოყვარულთა ბიბლიოთეკა“.

მაგრამ ეს მინც ცოტაა. ჩვენ შეგვიძლია და მსურვალე სურვილიც გვაქვს უფრო გავამდიდროთ ჩვენი სპორტული ბიბლიოთეკა. ამაში კი გეპირდება რესპუბლიკის ფიზკულტურისა და სპორტის დარგის მოდერნიზაციის საქმიანი დახმარება. გამომცემლობა „ნაკადული“ კარები მუდამ დაიქნება მათთვის. სულითა და გულით ვიწვევთ ვეტერანებს, რომელთაც თავის დროზე ქართული სპორტის სახელი გასტყორცნეს, გააჭირიბეს. სულითა და გულით ვიწვევთ ახალგაზრდა ოსტატებს, რომლებიც აშუამდ იცავენ ქართული სპორტის სახელსა და ღირსებას. ძვირფასო მეგობრებო, დაგვიწერეთ მოგონებები, დაგვიწერეთ წიგნები, სადაც ნაჩვენები იქნება ჩვენი სპორტის განვლილი გზა და დღევანდელი დღეც!

ამავე დროს „ლელოს“ მკითხველებს ვთხოვთ მოგვწოდონ თავიანთი აზრები, სურვილები, წინადადებანი იმის შესახებ, თუ რას უფრო მივაქციოთ ყურადღება, რა გამოვეცით პირველ რიგში, როგორი ტირაჟით და სხვ. ყოველ საქმიან წინადადებას ჩვენ მადლობის გრძობით მივიღებთ.

ასე, რომ სპორტი და „ნაკადული“ ამ ახალი, 1961 წლიდან კიდევ უფრო უნდა დამეგობრდნენ.

სუბტ ბერუშაძე,

საქართველოს სსრ საბავშვო და ახალგაზრდობის ლიტერატურის სასტუმრო გამომცემლობა „ნაკადული“ დირექტორი.

გამომცემლობა „საბჭოთა საქართველოს“ ამ უკანასკნელ წლებში გამოცემულმა სპორტულმა ლიტერატურამ პრესის, რადიოს, სპორტსმენებისა და სპორტის მოყვარულთა კარგი შეფასება და მოწონება დაიმსახურა. ამ ორ უკანასკნელ წელიწადში გამოცემული ორიგინალური ხასიათის წიგნებიდან უნდა დავასახელოთ დოქ. მ. გორგაძის ნაშრომი „ნარკვევები საქართველოს ფიზიკური კულტურის ისტორიიდან“, რომლის გამოცემაც მიეძღვნა ქართველი ხალხის დიდ ეროვნულ დღესასწაულს — საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების დამყარების 40 წლისთავს. აქვე უნდა მოვიხსენიოთ კრებული ალპინიზმის საკითხებზე „კავკასიონზე“ (შემდგენელი დ. ფურცელაძე, რედაქტორი აკადემიკოსი ნ. კეცხოველი), აგრეთვე მხატვრულად კარგად გაფორმებული წიგნი „ოლიმპიურ სარბიულზე“. თარგმნილი ლიტერატურიდან აღსანიშნავია „ერთიანი საკავშირო სპორტული კლასიფიკაცია“ (მეორე შეესწავლილი და შესწორებული გამოცემა), ე. ურავლაოვისა და ს. იანანისის ბროშურები „ყოველდღიური ტანვარჯიში ქალებისათვის“ და „ყოველდღიური ტანვარჯიში მამაკაცებისათვის“. საწარმოო ტანვარჯიშის დანერგვისა და პოპულარიზაციის საქმეს მიეძღვნა პლაკატი „დაწვრივ ტანვარჯიში წარმოება დაწესებულებათა სამუშაო დღის რეჟიმში“.

1961 წლის საგამომცემლო გეგმა ითვალისწინებს როგორც ორიგინალური, ასევე თარგმნილი ხასიათის ლიტერატურის გამოცემას სულ 30 საავტორო თაბახის მოცულობით.

ორიგინალური ხასიათის ნაშრომებიდან პირველ რიგში უნდა დავასახელოთ სპორტის დამსახურებული ოსტატის, ნოდარ გვახარაძის წიგნი „ცისფერ მოედანზე“. აღნიშნული ნაშრომი შედგება ორი ნაწილისაგან: პირველი მობრობილია წყალბურთის ჩასახვის, წარმოშობისა და განვითარების ისტორია საერთოდ და კერძოდ საქართველოში. მეორე ნაწილი ეთმობა ღირსშესანიშნავ შეხვედრებს.

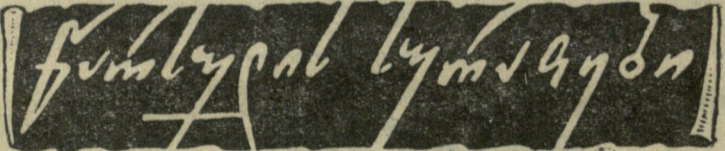
მიმდინარე წლიდან რედაქცია ამირებს სერიული ხასიათის ბროშურების (თვეთული 2 საავტორო თაბახის მოცულობით) გამოცემას ჩვენი ქვეყნის გამოჩენილ სპორტსმენებსა და სპორტის ვეტერანებზე. წელს გამოვა ასეთი ხასის 5 მონოგრაფიული ნაშრომი ბორის პაიჭაძეზე, ნინო დუმბაძეზე, გივი კარტოზიაზე, ვახტანგ ბალავაძისა და ოთარ ქორჭიაზე.

მომდინარე, 1961 წლის საგამომცემლო გეგმა ითვალისწინებს როგორც ორიგინალური, ასევე თარგმნილი ხასიათის ლიტერატურის გამოცემას სულ 30 საავტორო თაბახის მოცულობით.

შენაბადის ეკლესიის წინ ჯერ ცეკვა-თამაში გაიმართა. ფირუსას ცეკვის შემდეგ, გასათხვარ ქალებს სალაპარაკო გაუჩნდათ და ერთი მეორეს ყურში უტრჩხულებდნენ. ერთი ხორბლისფერი გოგონა ფირუსას ცეკვამ ისე გაიტაცა, რომ რკალი გაარღვია და ყველაზე წინ გაჩერდა. მისი ასეთი გამოცოცხლება თელეთელ ფალავანს, ტუხას როდი მოეწონა. აენთო, როცა შეამჩნია, რომ შუქურას მავყლისფერი თვალები რაღაც არაჩვეულებრივი შუქით ბრწყინავდა. შუქურას ბევრჯერ შეუმჩნევია, რომ ტუხას არ მოსწონდა, როცა იგი მასზე უკეთეს ბიჭს თვალს გაუსწორებდა. მართალია, შუქურა ვალდებული არ იყო ტუხასთვის

თარგმნილი ლიტერატურიდან ყურადღებას იპყრობს პ. სევეროვისა და ნ. ბალესკის ამადლეგებელი მოთხრობა „უკანასკნელი ორთხობილი“ (მთარგმნელი ფ. მახარაძე). ეს პატრიოტული მოთხრობა მიძღვნილია კიეველი ფეხბურთელებისადმი, რომლებიც პიტლერელმა ჭაღათებმა დახვრიტეს 1943 წლის 24 თებერვალს. ფაშისტმა ოკუპანტებმა ვერ აპატიეს საბჭოთა ფეხბურთელებს გერმანელთა „ლიფტვაფეზე“ გამარჯვება და სასტიკად გაუსწორდნენ მათ. ამ ტრადიკულ მატჩში ჩვენმა სპორტსმენებმა გამოამუღავნეს მაღალი საბჭოთა პატრიოტიზმი და გამარჯვებისაკენ და უძღვევი სწრაფვა.

სავით აღმართა და უხეშად ყველა გამოიწვია. ტუხას სითამამე ბევრი ვეკაცი ბიჭი შეაშინა. ყველამ შეამჩნია მისი თავხედობა, ამიტომ ერთ ხანს ვერ ბედავდნენ წრეში გადასვლას. შემდეგ რამდენიმე წყვილმა აქიდავა, მაგრამ ტუხას ფალავანი მაინც ვერ შეუტრჩხეს. ერთი ორჯერ ავლაბრელმა ბიჭებმა თხოვეს ფირუსას ექიდავა, მაგრამ მან მტკიცე უარი განცხადა.

ვალდებული არ იყო ტუხასთვის

თელეთელი ტუხა საცეკვაო წრეს არ გაეკარა, მაგრამ როგორც კი შეამჩნია, რომ წრე შეიკრა საკიდაოდ, შუაში გაჩნდა, ხელი დაღარა-

სავით აღმართა და უხეშად ყველა გამოიწვია.

სოფლის მოხალსე მეზურნეებმა საკიდაო დაუტრეს და წრე უფრო გაფართოვდა. ტუხა და ფირუსა წრეში საკიდაო ჩოხებით გამოვიდნენ, ორივეს ვინაობა გამოაცხადეს და ორ მოქიდავეს შორის სწრაფი და ლამაზი შერკინება დაიწყო.

ეროვნული გიგანტთა

თბილისის ცირკის სარბიელზე გამოდის ერთ დროს ცნობილი ძალოსანი, რამდენიმე მსოფლიო რეკორდის მფლობელი გ. ნოვაკი. იგი თავისი ძალის დემონსტრირებით კარგ შთაბეჭდილებას ტოვებს მაყურებლებზე.

ფოტო მ. ზარგარაძის

„ფრანს ფუტბოლის“ კლასიფიკაცია

ცნობილი ფრანგული სპორტული ჟურნალი „ფრანს ფუტბოლი“ თავის ერთ-ერთ უკანასკნელ ნომერში ანალიზს უკეთებს ევროპული ფეხბურთის განვითარების ეტაპებს და ახდენს მის კლასიფიკაციას.

„სპარტაკის“ სპარტაკიადა

სულ რამდენიმე თვეა, რაც ჩოხატაურის რაიონში შეიქმნა სპორტსაზოგადოება „სპარტაკის“ რაისაბჭო, რომელშიც უკვე გადადგა პირველი ნაბიჯები. მოეწყობა საბჭოთა საქართველოს 40 წლისთავისადმი მიძღვნილი სპარტაკიადა, რომლის პროგრამაში იყო მძლეოსნობა, ფრენბურთი, კალათბურთა, ტყვიით სროლა, ჭადრაკი და შაში.

გ. ახალაია

მეაღიბა მსოფლიო პირველებით

უნგრეთის ფეხბურთის დიდი მღწევეებიც ახსოვს და დიდი ჩავარდნებიც. ყოველ შემთხვევაში, თუ ავსტრიელები თავს იქებენ თავიანთი თამაშული „ვენდერტიმით“ (საოცარი გუნდით), ომის შემდეგ ასეთი „ვენდერტიმი“ მხოლოდ უნგრელებს შეეძლო. ამ გუნდის მარცხი 1954 წლის მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალურ მატჩში სენსაციათა რიცხვს შეეკუთვნება, ხოლო უნგრელთა მარცხს VI ჩემპიონატში უკვე კანონზომიერი ხასიათი ჰქონდა, ვინაიდან „დიდი გუნდის“ ნარჩენებმა ვერაფერი გააწყეს ტექნიკურად და ტაქტიკურად უკეთ მომზადებულ მეტოქეებთან.

ლისტებს ეკვი არ ეპარებოდათ უნგრელთა გამარჯვებაში. განსაკუთრებით სამწუხარო იყო ის, რომ მისი შემადგენლობა არ ემორღებოდა პირველი ეროვნული ნაკრების შესაცვლელად. ვეტერანები დროთა განმავლობაში სულ უფრო უარესად თამაშობდნენ, მაგრამ მაინც ჯობდნენ ახალგაზრდებს. ამ მხრივ საინტერესო თავდადასავალი გადახდა ნაკრების ცენტრფორვარდს, 19 წლის ფ. ალბერტს. სულ რაღაც ორივე წელიწადში მან მოიპოვა ევროპაში ერთ-ერთი უძლიერესი ცენტრფორვარდის სახელი. საუკეთესო გუნდებისათვის ნამდვილი პრობლემა გახდა ალბერტის წინააღმდეგ თამაში, მაგრამ სრულიად მოულოდნელად ფ. ალბერტმა დაჰკარგა ფორმა, შედისედი მიიღო ორიანები კალენდარული მატჩების შეფასებისას და უადრესად სუსტად თამაშა რომში. საქმე იქამდეც კი მივიდა, რომ ლ. ბაროტიმ შედეგად ორჯერ შეცვალა ალბერტი პირველ ეროვნულ ნაკრებში.

მომზადებული ფიზიკურად და ტექნიკურად, თამაშობს დიდი თავდადებით. ჯერჯერობით გამოურკვეველია, თუ ვინ იქნება შოიშოვის პარტნიორი მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევ თამაშებში. მარჯვენა გარემარბია 31 წლის კ. შანდორი, რომელსაც უნგრელთა იერებების მესაქეს უწოდებენ. შანდორი საუკეთესო ფორმაშია და ევროპაში ერთ-ერთ უძლიერესად ითვლება თავის პოსტზე. ასეთი ასაკის მთავრად, შანდორმა შეინარჩუნა დიდი სისწრაფე. მას დახვეწილი ტექნიკა და ძლიერი დარტყმა აქვს, არ ეკაყოფილებოდა მხოლოდ ფრთაზე თამაში, შედის ცენტრში და აურზაურს იწვევს მეტოქეთა მცველებში. დღეისათვის შანდორი ყველაზე უფრო სახიფათოა უნგრელ თავდასხმელთა შორის. მისი უახლოესი პარტნიორი 22 წლის ი. გერეში გაშიჩნევა დიდი მუყაითობით და მაღალი ტექნიკით. იგი არ ერიდება „შავ სამუშაოს“, გადამწყვეტ მომენტში კართან კარგად გადის და ერთ-ერთ „სნაიპერად“ ითვლება.

გაუწევს, პოლანდის ნაკრებს გრელები კარგა ხანია აღარ შევედრებინ, ხოლო გერმანულ 1959 წელს ძლივს მოუგეს ლუცაში (1:0). მეტოქეებს შორის უძლიერესად უნგრელი მემკვიდრეები ხილვები პოლანდიელებს მინამენ. მსოფლიო ჩემპიონატს უნგრელები ოპტიმისტურად ხედავან. რადვირგოლია, ჯერჯერობით შეუძლებელია წინასწარმეტყველება, როგორი შანსები აქვთ მათ ჩემპიონატის დასკვნით ნაწილში, რამ არცერთ მიმომხილველს დისათვის ეჭვი არ ეპარება, „ვენდერტიმის“ მემკვიდრეები რმატებით დაამთავრებენ შესარბიელს და ჩილში გაემგზავებიან.

გ. ზამრაველი

დადებითი ბალანსი, მაგრამ...

1960 წლის სეზონი უნგრეთის ნაკრებმა დადებითი ბალანსით დაამთავრა. 6 მატჩიდან მოიგო 3 (ინგლისელებთან — 2:0, პოლონელებთან — 4:1, ავსტრასთან — 2:0), 2 დაამთავრა ფრედ (შოტლანდიასთან — 3:3, იუგოსლავიასთან — 1:1) და წააგო ერთი (ბულგარეთთან — 1:2). მაგრამ უნდა აღინიშნოს, რომ გუნდმა ხუთი თამაში თავის მოედანზე ჩაატარა, ბუღაპეშში კი უნგრელები იშვიათად თუ მარცხდებიან. ამასთან ინგლისის ნაკრები დამარცხებულია მარში, როცა მისი შემადგენლობა არ იყო დადგენილი. უნგრელებმა სრულფასოვან გამარჯვებას მიადნეს ავსტრიელებთან, რომლებმაც 1960 წლის სეზონში რამდენიმე შესანიშნავი გამარჯვება მოიპოვეს და კვლავ დაუბრუნდნენ ფეხბურთის სახელმწიფოთა რაგებს.

ზინ შეცვალა „ვენდერტიმი“

ერთადერთი მოთამაშე, რომელიც უნგრეთის ახალმა ნაკრებში მემკვიდრეობით მიიღო „ვენდერტიმისაგან“, არის მეკარე დ. გროშიანი. ხანდახმულობის მიუხედავად (გროშიანი 35 წლისაა) იგი კვლავ უძლიერესა უნგრეთში და მონაწილეობს მიიღებს მომავალ მსოფლიო ჩემპიონატში. როცა 1960 წელს პოლონურმა ჟურნალმა „სპორტოვეცმა“ სპეციალისტებს გაუგზავნა ანკეტი: „უნაა უძლიერესი მეკარე ევროპაში“ — უპირატესობამ გროშიანი დაასახელა.

ბაროტი დაიცვის დიდი იმედი აქვს. იქ თამაშობენ 29 წლის შ. მატრაი, 29 წლის ფ. შაპოვი და 28 წლის ლ. შაროში. სპეციალისტებს შიბოში დად მოგვინად მიანიათ თანამედროვე ფეხბურთში. საუცხოო შთაბეჭდილებას ტოვებენ სათადარაგო მცველები: 29 წლის შოვარა და 21 წლის ნოვაკი. გამორჩეული მფარველებია ნახევარდაცვაში, სადაც იმედებენ ვერ გაამართლეს ვეტერანებმა ბუნჯაქმა, ბერენდომ და კოტასმა. დად იმედებს იძლევა მხოლოდ 20 წლის შოიშოში. იგი საუცხოოაა

პოლონელ ჟურნალისტ ზრუბაკის მტკიცებით ბაროტი „ხელი აიღო“ ალბერტზე, რომელსაც აღრე დიდ მომავალს უწინასწარმეტყველებდა. ამ პოსტზე პრეტენზიას აცხადებენ 19 წლის კუტეში და გამოცდილი მახოში. უნგრელი მიმომხილველებს მიანიათ, რომ ალბერტის წარუმატებლობა დროებითაა და იგი კვლავ ძველებური ძალით თამაშებს. მარცხენა შუამარბის პოსტზე კონკურენციის გარეშე ცნობილი „ომბარდირა“. 26 წლის ლ. ტიხი, ხოლო მარცხენა გარემარბია — 29 წლის მ. ფენევი, რომლის ფორმა უკანასკნელ ხანებში შესამჩნევად გაუმჯობესდა. ფენევის მეტოქეა 21 წლ. მ. პალი, ხოლო ტიხის დუბლიორად ითვლება 23 წლის დ. რაკოში.

ბროლა ძველგუფი

მსოფლიო ჩემპიონატს შესარჩევ თამაშებში უნგრელთა მეტოქეები იქნებიან პოლანდიელები და გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ფეხბურთელები. ორივე გუნდი საქაოდ ძლიერია და უნგრელებს შეეძლება წინააღმდეგობას

რედაქტორი ი. შაშლავაძე

12-13 იანვარი

ფიზიკულური ინსტიტუტის საბჭოთა ღარბაზში შედგება მცენიერო მეთოდური საბჭო

კლენუმი

- ბანელიური იმეზა შემდსაკითხები:
1. სპორტული წვრთნის გიმრტი საერთო დეაუზ (გ. სამსონაძე).
2. სპორტმელოზ მალმოსთა ნაგაზირ გუნდის ხალხი III საპარტამიანისათვის შედგების პარსამატიული გმ (ლ. ვიორაძე).
3. მალმოსთა წვრთნის წიოლოზიური საფუძვლები თაპარტილია).
4. რამეა მთაგორიან აღლმეზი მორბეულის ასრბანვითარებისათვის.
5. სპარტმელოზ ალმოსა ნაგაზირ გუნდის ხალხთა საპარტამიანისათვის მორბეზის პარსამატიული გმგამ რიპაიქი).
6. დაბმირთვის ხახიათის სახეა ალმოსის წვრთნ (გ. რიპაიქი).
7. მორბეულისათვის ალმოსაზურ წვრთნის შესახებ ბუშაქი).

1960 წლის შედეგები

მოთხილამურეთა საერთაშორისო ფედერაციამ ამჟამად წინათ გამოაქვეყნა მსოფლიოს უძლიერეს სპორტსმენ მოთხილამურეთა სია ვასულა წლის სეზონის შედეგების მიხედვით.
ბაშბი. სწრაფდაშვება — აღრთემ დიუვილარი, გა პერია (ორივე საფრანგეთი), ჰანს პეტერ ლანიგე (გერ); ეან უუარნე (საფრანგეთი), პრუნო ალბერტი (იტალია), ვილა ვორერა (შვეიცარია), ვილი ბოგნერა (გერ).
პეპი შიგლერი (ავსტრია), სლალომი — ჰიას ლატენრა (ავსტრია), ერნსტ ჰინტერზეერი (ავსტრია), ლუდვიგ ლატენერი (გერ), პეპი შიგლერი, ადრანე დიუვილარი, გა პერია, ეგონ ციმერმანი (ავსტრია), ვილა ბოგნერა (გერ).
გიგანტური სლალომი — რთეე შაუბა (შვეიცარია), პეპი შიგლერი, კარლ შრანცი (ავსტრია), ერნსტ ჰინტერზეერი, ვაგნერ ბერგერა (გერ).
პალეზი. სწრაფდაშვება — ტრალა ზეხერი (ავსტრია), ჰალი ჰებლა (გერ), პენი პიტოუ (აშშ), პარია (იტალია), ჰაასი (ავსტრია), სლალომი — ანე პარა ვახერე (შვეიცარია), ან ჰეგეუტი, (კანადა), ბეტსი სნაბა (აშშ), აან (ავსტრია), პენი პიტოუ ნეტცერა (ავსტრია), მარკელა (იტალია).